

Küldöttség elutazása

Kedden, tegnap elutazott Budapestről a Német Szocialista Egységpart Központi Bizottságának pártmunkás-küldöttsége, amely az MSZMP Központi Bizottságának meghívására január 15. és 23. között Hermann Apelnak, az NSZEP KB osztályvezető-helyettesének vezetésével tanulmányozta a közoktatás pártirányításának tapasztalatait. A küldöttség tanulmányútja során megbeszéléseket folytatott a Központi Bizottságban, a Bács-Kiskun, a Baranyai megyei és Budapest, XXII. kerületi pártbizottságban, a Művelődésügyi Minisztériumban, valamint több budapesti és vidéki oktatási intézményben, iskolában. A küldöttséget fogadta Aczél György, a Politikai Bizottság tagja, a KB titkára. (MTI)

Téli munka a folyók hullámterén

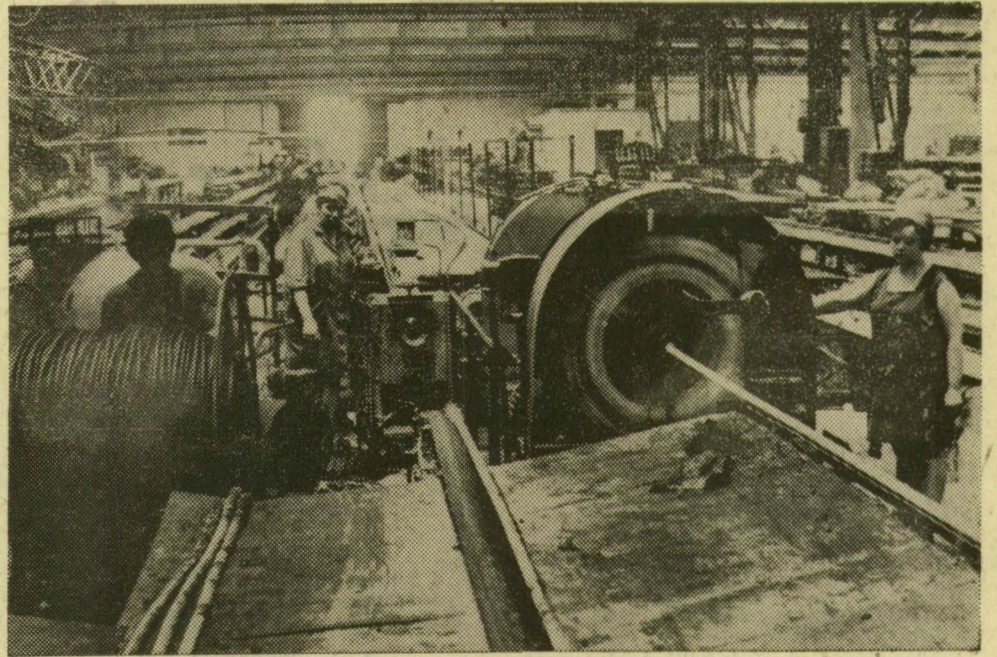
Gyűjtik a rőzszt

Az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóság körzetében a folyók hullámterén 2 ezer 640 hektár terület borítanak erdősávok. A téli hónapokban a vízügyi építkezések dolgozóit nagyrészt itt foglalkoztatják az építkezési holtidényben. Most van a rőzskegyesítés ideje, amely nem kevésbé fontos munka. A tíz-tizenöt éves fűzfáknak két-három méter magasságban vágják le a koronaszét, majd arról a gallyakat. Ezt öt-hat évenként szokták megismételni. Ezenkívül közvetlenül a folyók partjain az úgynevezett vadon termő fűzvesztőt termelik ki.

Ebben az időben körülbelül kétszáz ezer kéve rőzszt gyűjtenek, illetve kötnek össze, viznek tárolóhelyekre.

A Tisza és a Maros termelte vesszőket főleg a folyamszabályozási, partbiztosítási munkánál használják fel. A vízbe süllyesztett, terméskövekkel rögzített rőzseszőnyegek a vízmosás romboló hatásától óvják az éles kanyarulatokban a mederszakaszt. Árvíz idején pedig a különböző rőzseművek a hullámveréstől védik a gátakat. Ma már erre a célra speciális műanyag paplanokat is használnak, de a hagyományos anyagot, a rőzszt még hosszú ideig nem mellőzhetik. A vesszők kitermelése nagyrészt kézi erővel történik. Az Országos Vízügyi Hivatal a közelmúltban rendelt kipróbálásra néhány külföldi kisgépet.

Ugyancsak téli munka a tönkrement öreg fák tuskóinak kiszedése, és utána a tereprendezés, a gödrök feltöltése.

„Kivételes módszer”

1.

Szokatlanul kezdődött az év a szegedi gumigyárban: a művezető a főmérnökig minden felelős beosztásban dolgozó ember kinevezéséhez gondolatban odafihatta az „ideiglenes” szócskát. Tíznapig tölti be hivatalát, utána vagy automatikusan elveszti intézkedési jogát — vagy nem...

Ez bizony nem mindennapi érdekes dolog. Tíznapos státuszok? És miért vesztetheti el egyszerűen valaki a munkájához szükséges jogát attól függetlenül, hogy akár egy hónapja még kitűnően dolgozott?

Izgalmas kérdések, megérdemlik, hogy utánuk érdeklődjünk.

INDÍTÉKOK...

Részlet egy szocialista brigádvezetői értekezletéről: — A negyedév elején általában langyos pihenőt tartunk, ezt meg kell mondani. A túl csendes első napokban, hetekben üres a raktár, nem lehet szállítani a megrendelőknél.

— Jó, hogy nem tudunk időben elindulni. Minden vasárnap és ünnepnap után órákba telik, míg a gépek újból „berázodnak”. Szaladunk a villanszerelőhöz, a lakatoshoz, szóval a karbantartókhoz. Rajtuk múlik, mikor kezdhet az üzem.

— Nem egészen. Mert az ünnep előtt is jelenthetnének, ha valamelyik motor melegszik, ha már előre látható, hogy valamelyik gép előbb-utóbb leáll. De a szaktársak a műszakok végén nem szívesen jönnek a karbantartókhoz, inkább elszívják egy-két cigarettát a dudáig. Ime a nagyüzemek régi-régi gondja tömören megfogalmazva: a lüktető termelés. A mai viszonyok között az ilyesmi nem jó sem az eladónak, sem a vevőnek; rendszerint azonnal kell az áru. Mert így a legolcsóbb, nincs szükség raktározásra stb. Ha az éles konkurrenciaharcban — az EMERGE esetében ez a világpiac — valamelyik vállalat lassúnak

bizonyul, azt előbb-utóbb elkerülük. De az EMERGE ezt semmiképpen sem engedheti meg, mert nagyrészt exportból él. Gyorsabban dolgozni — csupán az egyetlen ok, Mikes Sándor igazgató így fogalmaz:

— Végre el akartunk jutni az olyan üzemszervezéshez, amely pontosan elhatárolja mindenki feladatát, a teljesítményeket pontosan mérhetővé teszi. Egyszóval mindenkit annak a munkának elvégzésében tesz érdekeltté; amire a munkaszervezős megkötésekor vállalkozott.

ÉS ESZKÖZÖK...

— Tu-dom, el-vilég a hagyományos munkarendben is megkövetelhető mindez — a gyakorlatban azonban jól tudjuk, mire jutottunk. Elég távol a kedvezőnek nevezhető állapottól, pedig a gyárban a dolgozó emberek tudásában sokkal nagyobb tartalékok vannak...

— Hogy minden feladatot élesen elhatárolnak, növelik a felelősséget, még semmit sem oldunk meg. Ehhez eszközök kellenek...

— Nem vitás, valódi, kézzel fogható eszközök nélkül új érdekeltségi módszerünk nem sokat érne. A dolgot megfordítom. Még 1972 végén, amikor hozzáálltunk a részletes szabályok kidolgozásához, a legfontosabb célunk az volt, hogy a művezetőtől kezdve a főmérnökig mindenki gyakorlati hatalmát kapjon a kötelezettségeihez. Azaz hogy megfelelő pénzt, túlórákat, jutalmat, prémiumot, amivel szabadon garudálkodhat, intézkedhet.

— Hát ez eddig nem volt meg?

— Elvileg megvolt, csak ki kellett „járni” az illető felelőstől, esetenként tölem. Igaz, a gyakorlatban nem mindig annak adtuk, akinek legjobban kellett volna, hanem akinek a legjobb beszélője volt, ezt mutatják a tények...

Jagellovich Györgyné, az EMERGE fiatal főkönyvelője összefűzött papírlapokat tesz elé: — talán az érthetőség kedvéért —, ezt olvasom rajta: „A kivételes vezetés programjának megvalósítására összesen 460 ezer forintot fordít a gyár. Ebből 200 ezer a munkaversenyre. Az összeg — előre (!) — felosztva minden vezető megkapja. Mégpedig az üzemezők összesen 68, a gyár-vezető 76, a termelési osztályvezető 95, a főmérnök 130 ezer forint értékű részjegy, jutalom, túlóra formájában ezzel szabadon rendelkeznek. Munkájuk során tetszés szerint ott és akkor használják fel, ahol a legjobbnak látják — csupán azt kéri számon tőlük, hogy az üzemezők legalább 97 százalékra teljesítsék a ter-

vet. Nem negyedévet — hanem tíz napot értékelnek. Teljesítésnek csak a raktárba beadott, tehát MEO által megvizsgált, jó minőségű termék számít.

Amennyiben az üzemezőknek nem sikerül elérni a kitűzött tervet, átmenetileg elveszítik üzemezői jogukat. Ez természetesen nem leváltással egyenlő, hiszen továbbra is a helyükön maradvannak, viszont tevékenységükről jobban számot kell adni. A rendelkezésükre bocsátott pénzeszközök a feladattal együtt közvetlen felelősükre szállnak, akiknek az lesz a dolga, hogy a kívánt szintre „tornásszák” fel az üzemező teljesítményét, s visszaadják beosztottjuknak a stafétabotot, azaz a vezetői jogokat. Különben az ő eszközeik és jogaik fölöttébb kerülnek egy lépcsővel — ugyanilyen következményekkel egészen a főmérnöki!

Izgalmas, mindenesetre rendkívül hatásos további ösztönző, hogy amennyiben mindenki „hatályban marad” — tehát az üzemezők nem vesztik el jogukat —, mindenki automatikusan megkapja a havi prémiumát — a gyárvezető 800, az üzemezők 500, a művezetők 250 forintot — méghozzá részletekben. Az első tíz nap után a legnagyobb, a befajzott dekádiban pedig a legkisebb részletet.

LÉNYEG ÉS SZERVEZET

— A kivételes vezetési módszernek az a lényege, hogy csak a kirívóan rossz, haladéktalan beavatkozást követelő vagy a különlegesen kiemelkedő eredményről kell azonnal beszámolni a fölöttesnek. Tehát nem lehet az alsóbb hatáskörbe tartozó, de kényelmetlen tennivaló feljebb passzolni, minden vezetőnek vállalni kell a felelősséget. Az új módszer további jellemzője, hogy az eddig is meglévő ösztönzésre fordítandó összeget előre szétosztja a termelés közvetlen parancsnokai között, s ezzel együtt megjelöli a pontos feladatot is. S amennyiben a cél nem teljesül — automatikusan változik az intézkedési jog, a prémiumban részesíthetők köre stb. — minden fontos körülmény. Mivel kizárólag a kézzel fogható munka mérhető — s ez a rendszer nagy érdeme! — egyszerűen ellenőrizhető. Továbbá minden vezetőt arra ösztökéli, hogy lehetőleg elérje a meghatározott szintet, sőt arra ösztönzi a közvetlen felettest is, hogy idejében működjön közre, mert a közvetlen részvétel számára elonytelen. Veszélybe kerül a prémium, a jutalom, s minden anyagi eszköze.

De mit szólnak ehhez az emberek? — erről a következő részből.

Matkó István

Nyugdíjasok klubja

A földszinti, barátságosan berendezett helyiség korábban is meg volt, a Roosevelt tér 10—11. számú ház lakói, idős kommunisták, veteránok, nyugdíjas házaspárok régen is lejárta ide estéként. Meghitt beszélgetősarkok, televízió és könyvtár segítette abban, hogy változatosabban teljenek a nyugdíjas élet napjai. Mostanában azonban nagyon megélték itt az élet. Különböző intézmények összefogásával valódi nyugdíjasklub alakult: mindennap nyitva van, lehet olvasni és tévét nézni, hetenként egyszer, a klubnapon pedig változatos, érdekes program várja a lakókat. A Majakovszkij kollégium diákjai állították össze a zenei rendezvények programját, Tóth Gyuláné igazgató vezetésével.

Eddig volt már egy kitalással egybekötött Erkel-est, legutóbb Verdi muzsikájáról hallgattak előadást. Az irodalmi estek összeállítói és közreműködői a Kálai Éva leányotthon lakói, az ismeretterjesztő előadásokat a TIT előadói tartják. Szabó Árpád amatőr filmes érdekes filmeket mutat be a klub tagjainak, köztük saját alkotásait, és a Juhász Gyula Művelődési Központ klubjához tartozók filmjeit. A program szerveztségéről László Nándor, a 600 számú Ipari Szakmunkásképző Intézet nemrég nyugdíjba vonult igazgatója gondoskodik, építi, bővíti a kapcsolatok. Életre hívja a találgatókat a nyugdíjasok és a fiatalok között. Ezek, az egyre gyakoribb összejövetelek pedig már „mindkét félnek” sok-sok örömet szereztek, ráadásul nagyon hasznosak is.

Szegeden, 1974-ben

Átadják a Játékesarnokot

A jelekből ítélve új fordulat hozhatott a régen várt szegedi Játékesarnok építésének ügye. Abból következtetünk erre, hogy tegnap részt vettünk azon a konzultációs tanácskozáson, amelyet Takács Jánosnak, Szeged megyei város Tanácsa elnökhelyettesének vezetésével a kivitelezésben, beruházásban és tervezésben érdekelt vállalatok felelős vezetői tartottak azzal a céllal, hogy meggyorsítsák az építési munka menetét.

A konzultatív tanácskozáson több témában is megállapodás született. Ezek közül a legfontosabb, hogy az 1971-es tanácsai állásfoglalásnak megfelelően 1974. november 30-án átadják rendeltetésének a tanácsarnokot. S hogy ne kerüljön sor határidő módosításra, arra az érdekeltek megfelelő biztosítéknak látják a most elkészített, hálódiagrammos építési programot. Ez részletesen megjelöli, hogy az egyes építési fázisokkal mikor kell elkészülni, illetve lehetővé teszi, hogy a területen zavartalanul végezhető munkájukat az alvállalkozók. Az ennek érdekében még szükséges tervezetű megbeszélésre néhány héten belül sor kerül a

most megalakított konzultatív bizottság ülésére.

Véglegesnek tekinthető döntés született tegnap a Játékesarnok világításáról is. Az eredeti tervben szereplő lámpatestek helyett neonvilágítást kap a csarnok. Ennek szerelési költsége jelentősen olcsóbb. És ami talán még fontosabb: egyéves távlatban üzemeltetése mintegy hatszáz ezer forinttal kevesebbe kerül. Miután pedig a tervezet évi hatmillió forintban jelöli meg a fenntartási összeget, ez nagyon jelentős megtakarításnak ígérkezik.

Szó esett a Játékesarnok más célú felhasználhatóságáról. A szakemberek garantálják, hogy elkészülte után ott tömegsport akciókat, minőségi sportversenyeket, ezen túlmenően pedig nagygyűléseket és hangversenyeket is lehet tartani. Ennek érdekében megfelelő akusztikai berendezésekkel is felszerelik az épületet.

Lényegében készen vannak az újszegedi tanácsarnok majdnai — az ötödik öt éves tervben sorra kerülő — bővítési tervei is. Ezek szerint felépül mellette egy ötvenméteres versenyuszoda, amelyet téliüzemű is lehet. Ehhez szükséges öltözőhelyiségeket a tanácsarnok eredeti programja biztosít. A későbbiekben pedig minden bizonnyal megépül majd a műjégy-pálya is, amelynek klíma berendezését máris kiválasztották. S noha ez még változhat, a műjégy-pálya megépül.

Úgy tűnik tehát, hogy az összesen hetvenmillió forintos beruházás végére zöld utat kapott. A mostani, mintegy negyvenszázalékos készlettel rendelkező fő- és alvállalkozó vállalatok készsége elégséges biztosítéknak tűnik arra, hogy 1974. november végén a szegedi sportversenyletek birtokukba vehetik a csarnokot.

Kölcsey emlék-ünnepség

Szatmárcsekén kedden megkezdődött a Himnusz megírásának 150. és a költő halálának 135. évfordulója alkalmából rendezett Kölcsey-emlékünnepség sorozat. A Himnusz hangjaival kezdődött ülésem dr. Gulácsy Emilné, a népfőnt Szabolcs-Szatmár megyei titkára méltatta Kölcsey életét, politikai, költői pályafutását. Az ünnepség második részében az általános iskola irodalmi színpada adott műsort Kölcsey műveiből.

Losonczi Pál Kaposváron

„Somogyország fővárosa”, Kaposvár várossá nyilvánításának századik évfordulója alkalmából kedden együttes ünnepi ülést tartott az MSZMP városi bizottsága és Kaposvár város tanácsa. A városi tanács nagytermében megrendezett centenáriumi ünnepségen — ahol az ország címe alatt már ott részlett az új városi címer és az új címerű zászló — részt vett és beszédet mondott Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke is.